

עת"א 50404/02/16 - היועץ המשפטי לממשלה נגד סאלם אבו כף

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

עת"א 50404-02-16 מדינת ישראל נ' אבו כף (אסיר)

בפני כב' הנשיא י' אלון
כב' השופט י' עדן
כב' השופטת ג' שלו

היועץ המשפטי לממשלה ע"י ב"כ פמ"ד - פלילי

עותר

נגד

סאלם אבו כף (אסיר) ע"י ב"כ עו"ד מ. מזרחי

משיב

פסק דין

השופטת גילת שלו:

המשיב נדון לעונש מאסר בן 5 שנים, בגין עבירות של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, הפרעה לשוטר, גניבת רכב, חבלה במזיד לרכב ונהיגה ללא רשיון וביטוח. ביום 6.1.15, בחלוף שני שליש מתקופת מאסרו, קיבלה ועדת השחרורים (להלן-הוועדה) את בקשת המשיב, והורתה על שחרורו על תנאי ממאסר, בתנאים שונים ובהם: מילוי תנאי תכנית השיקום הפרטית של מרכז "קטבים", עבודה במקום העבודה שאושר, ומעצר בית לילי בכל יום בין השעות 21:00 עד 06:00, וכן הובהר לו כי אין לשנות תנאי מתנאי השחרור ללא אישור הוועדה.

בדיון המעקב שהתקיים בעניינו של המשיב ביום 10.6.15, התברר כי הוא החליף שני מקומות עבודה ללא אישור הוועדה, ועל כן התבקש מרכז "קטבים" להגיש בקשה להחלפת מקום עבודה. לקראת דיון המעקב הנוסף שהתקיים ביום 19.7.15, הוגש לוועדה דיווח ממנהל מרכז "קטבים" ולפיו מאז מועד הדיון הקודם הוא לא הצליח ליצור קשר עם המשיב, ועל כן ביקש מהוועדה להזהירו כי באם לא יחזור לתכנית השיקום יופקע רשיונו. בדיון המעקב מיום 19.7.15, אליו לא התייצב המשיב, החליטה הוועדה על הפקעת שחרורו של המשיב, זאת לאור הפרת התנאי בעניין מקום העבודה, ניתוק הקשר עם מרכז "קטבים", ולאור דברי ב"כ העותרת כי נפתח נגדו תיק נוסף, ואולם החלטה זו בוטלה ע"י הוועדה ביום 18.11.15, במסגרת בקשה לדיון חוזר שהגיש המשיב.

ביום 24.11.15 נדון המשיב במסגרת ת"פ (שלום ב"ש) 50584-07-15, בגין עבירה של הפרעה לשוטר בעת מילוי תפקידו, מיום 19.7.15 בשעה 03:33, לעונש מאסר בן 7 חודשים, שכלל הפעלת מאסר מותנה בן 6 חודשים (להלן-התיק הנוסף). על כן, הגישה העותרת בקשה לביטול שחרורו על תנאי.

ביום 26.1.16 קבעה הוועדה כי לאור העובדה שהמשיב הפר את תנאי מעצר הבית הלילי, אין מנוס אלא להפקיע את הרשיון, והוסיפה כי **"לא בלי היסוס, החלטנו להורות על הפקעת מחצית התקופה, שכן מדובר ממילא בתקופת**

מאסר משמעותית וארוכה ואנו סבורים כי די בה כדי להבהיר לאסיר את חומרת הפרת הוראות וועדת השחרורים". בהמשך להחלטה זו, ככל הנראה לאחר שב"כ העותרת הסבה את תשומת לב הוועדה לכך שלא נומקו בהחלטה נסיבות מיוחדות לביטול מחצית תקופת הרשיון בלבד, ציינה הוועדה בהחלטה נוספת **"בהמשך להחלטתנו... הננו מציינים כי מדובר באסיר שבתחילה הועמד לדין בשל עבירות שעניין תקיפת שוטרים, ובסופו של דבר העבירה בעטיה הורשע ומהווה את העילה להפקעת הרישיון, הינה הפרת הוראה חוקית.**

לפיכך הואיל וכ"א בעניינו התגמד לעבירה כאמור לעיל, יש מקום להוראה בדבר הפקעת הרישיון למחצית התקופה בלבד".

על החלטה זו הוגשה עתירתה זו של המדינה, במסגרתה היא עותרת לבטל את החלטת הוועדה ולקבוע כי יופקע מלוא תקופת הרשיון של המשיב.

ב"כ העותרת טענה, כי החלטת הוועדה לוקה בחוסר סבירות ברמה המחייבת התערבות הערכאה המנהלית, שכן לא התקיימו בעניינו של המשיב נסיבות מיוחדות כנדרש על פי סעיף 20(ג) לחוק שחרור על תנאי ממאסר, תשס"א-2001 (להלן - החוק), לצורך ביטול חלק מתקופת הרשיון בלבד. לטענתה, לאור ההלכה הפסוקה לפיה לאסיר אין זכות מוקנית להשתחרר ברשיון, הרי מששחרר שחרור מוקדם והפר את תנאי הרשיון, בעיקר בדרך של ביצוע עבירה, מן הראוי שישוּב לרצות את יתרת העונש שהוטל עליו, ומסקנה זו אף מתחייבת משיקולי הרתעת היחיד והרתעת הרבים.

ב"כ העותרת הפנתה לפסיקה במסגרתה הופקע מלוא תקופת הרשיון, גם בגין הפרות קלות יותר של תנאי הרשיון, וטענה כי בעניינו של המשיב ראוי היה להפקיע את תקופת הרשיון גם בגין ההפרות הנוספות של תנאי הרשיון, היינו ניתוק הקשר עם המשקם הפרטי והחלפת מקומות עבודה, שהינן הפרות מהותיות, ועל אחת כמה וכמה כשבנוסף הוא ביצע עבירות נוספות, בגין נדון לעונש מאסר.

ב"כ המשיב מצדה עתרה לדחיית העתירה, וטענה כי החלטת הוועדה סבירה ומידתית, וכי אין מקום להתערב בה. לטענתה, עד למעצרו של המשיב בגין התיק הנוסף, התנהלותו היתה תקינה, הוא שיתף פעולה עם המשקם וניסה למצוא מעסיק חדש, אך לא הפר את התנאים, ובסופו של דבר הוא נעצר בלילה שקדם לדיון המעקב. עוד טענה, כי המשיב סיים לרצות את עונש המאסר של 7 חודשים שהוטל עליו בתיק החדש, וכעת החל לרצות את מחצית תקופת התנאי שהופעלה (9 חודשי מאסר).

לאחר ששמעתי את טיעוני הצדדים ועיינתי בעתירה על צרופותיה, הגעתי לכלל מסקנה כי דין העתירה להתקבל, זאת מבלי להתעלם מכך שבית משפט זה, בשבתו כבית משפט לעניינים מנהליים, מהווה ערכאת ביקורת שיפוטית מנהלית על החלטות הוועדה, ועליו לעשות כן על פי אמות המידה של המשפט המנהלי, ולהתערב בהחלטת הוועדה במשורה, ורק במקרים בהם זו לוקה בטעות משפטית או עובדתית, או שהיא חורגת ממתחם הסבירות.

בעניינו, כפי שיבואר בהמשך, מצאתי כי בהחלטת הוועדה נפלו מספר שגגות, הן במישור העובדתי והן במישור המשפטי, וכי בהתחשב במכלול הנסיבות, התוצאה אליה הגיעה הוועדה חורגת ממתחם הסבירות.

אבחן תחילה את הוראות החוק, שבסעיף 20 לו נקבע כדלקמן:

"(א) אסיר ששחרר על-תנאי ועבר עבירה נוספת בתקופת התנאי, תבטל הועדה את שחרורו ותחייבו לשאת מאסר שאורכו כאורך תקופת התנאי.

(ב) על אף הוראות סעיף קטן (א), הועדה רשאית, בנסיבות מיוחדות, להחליט, מנימוקים שיירשמו, על המשך השחרור בתנאים שנקבעו על ידה או בתנאים אחרים שתקבע, ובלבד שלא הוטל על האסיר עונש מאסר בפועל בשל העבירה הנוספת שעבר בתקופת התנאי; החליטה הועדה כאמור, תחל לגבי המשוחרר תקופת תנאי חדשה... החלטת הועדה על המשך שחרורו על-תנאי של אסיר לפי הוראות סעיף קטן זה תינתן, לגבי אותו אסיר, פעם אחת בלבד.

(ג) על אף הוראות סעיף קטן (א), הועדה רשאית, בנסיבות מיוחדות, להורות כי אסיר ששחררו בוטל לפי הוראות סעיף קטן (א), ישוב לשאת מאסר לתקופה קצרה מאורך תקופת התנאי, אולם לא פחות ממחציתה; הורתה הועדה כאמור - תהיה תקופת המאסר שהאסיר לא נשא, לפי הוראת הועדה, תקופת תנאי, שתחל עם שחרורו של האסיר מתקופת המאסר שנשא ותצטבר לכל תקופת תנאי אחרת שלו.

ובסעיף 21 לחוק נקבע:

"(א) אסיר ששחרר על-תנאי והפר תנאי מן התנאים האמורים בסעיף 13(ב) עד (ה) [או את תנאי תכנית הפיקוח לפי סעיף 13א], בשל הפרת רשאי הועדה לבטל את השחרור ולחייב את האסיר לשאת מאסר שאורכו כאורך תקופת התנאי או חלק ממנה; החליטה הועדה שלא לבטל את השחרור, תזהיר את המשוחרר לבל ישוב להפר את תנאי שחרורו, ורשאית היא לקבוע שתחל לגבי המשוחרר תקופת תנאי חדשה...

(ג) לצורך החלטתה לפי סעיף קטן (א), תשקול הועדה, כשיקול עיקרי, את אינטרס הציבור בקיומם של תנאי שחרור על-תנאי וכן תביא בחשבון את חומרתה של ההפרה, טיבה, תדירותה ומידת הסכנה הנשקפת לציבור בשלה...

אם כך, בחינת לשון סעיפים אלו מעלה, כי המחוקק יצר מדרג להפרת תנאי השחרור על פי חומרתו, ובהתאם קבע את הסנקציה שתוטל בגינת: הקל ביותר- הפרת "תנאי אחר" של תנאי השחרור, לגביו שיקול דעתה של הועדה רחב, והיא רשאית לבטל את השחרור באופן מלא או חלקי, להסתפק באזהרת האסיר, או לקבוע תקופת תנאי חדשה; הבינוני- ביצוע עבירה נוספת בתקופת התנאי, לגביו מונחית הועדה בדרך כלל לבטל את השחרור באופן מלא, אך בנסיבות מיוחדות היא רשאית להחליט על המשך השחרור בתנאים, תוך קביעת תקופת תנאי חדשה שאורכה כאורך תקופת התנאי, אך זאת פעם אחת בלבד בעניינו של אותו אסיר; החמור ביותר- ביצוע עבירה נוספת בתקופת התנאי, בגינה הוטל על האסיר עונש מאסר בפועל, אז לוועדה אין שיקול דעת והיא מחויבת לבטל את השחרור. לגבי שתי הדרגות האחרונות, רשאית הועדה בנסיבות מיוחדות, להורות כי האסיר ישוב לריצוי מאסר לתקופה קצרה מאורך תקופת התנאי, אך לא פחות ממחציתה.

החוק אינו מפרש מהן אותן נסיבות מיוחדות המאפשרות להורות על הפקעת חלק מתקופת הרשיון כאמור בסעיף 20(ג) עמוד 3

לחוק, ואולם, כבר מתוך לשון החוק, ומתוך המדרג שהוא יצר, ברור כי מדובר במקרים חריגים בלבד. בהקשר זה ראוי לציין, כי החוק צמצם את היקף שיקול הדעת של הוועדה בנוגע לביטול שחרור על תנאי, יחסית להסדר החוקי הקודם, וכבר נקבע בפסיקה כי שיקול הדעת הנתון לוועדה במקרה בו אסיר ברשיון עבר עבירה נוספת ונגזר עליו עונש מאסר הינו מצומצם וצר ביותר (רע"ב 6437/12 כהן נ' מדינת ישראל (31.10.12)).

עוד יש להביא בחשבון מושכלות יסוד בנוגע לסוגיית שחרור על תנאי ממאסר, ולעניין זה יפים הדברים שנאמרו ברע"ב 1559/03 מדינת ישראל נ' סוויסה (17.11.03):

"נקודת המוצא לעניין זה היא שכאשר נגזר לאסיר עונש מאסר, הוא אמור לשאת בו מתחילתו ועד סופו, ואין לו זכות מוקנית להשתחרר טרם זמנו. עם זאת, ומתוך כוונה לאפשר גם למי שמעיד ונראה כי למד את לקחו לשקם את חייו, ניתנה לוועדת השחרורים הסמכות להתיר לאסיר להשלים את מאסרו כשהוא מתהלך חופשי, והיתר זה לווה בהתחייבות אחת של הרשות - שהאסיר לא ישוב וימאסר כל עוד הוא ממלא אחר תנאי השחרור. זהו אפוא בבחינת "חוב" שחב אסיר מכוח פסק-דין חלוט, אך "הנושה", החברה באמצעות ועדת השחרורים, הביעה נכונות לדחות את פירעון יתרת החוב ואפילו למחול עליה כליל, אם יקיים האסיר את ההתחייבויות שנטל על עצמו. מכאן, שגם לאסיר היה נהיר ערב מתן רישיון החופש, כי אם יפר את תנאי הרישיון, הוא יידרש לשלם את יתרת חובו ולשאת בתקופת המאסר שבה היה חייב ממילא מכוח גזר הדין במשפטו, ובה בלבד".

(ראו גם רע"ב 5600/15 פלוני נ' מדינת ישראל (16.12.15)).

בנוסף, יש להביא בחשבון את העובדה שהשיקול העיקרי העומד מאחורי הסמכות להפקעת הרשיון הוא שיקול ההרתעה, ולא רק הרתעת אותו אסיר לבל ישוב לסורו ויפר את תנאי הרשיון, אלא גם הרתעת אסירים אחרים ששחררו או ישוחררו על תנאי, ועל כן תוצאתה של הפרת תנאי הרשיון, בעיקר בדרגתה החמורה ביותר, חייבת להיות ברורה וחד משמעית, בדרך של הפקעת התקופה במלואה (ראו ע"א 2024/96 היועץ המשפטי לממשלה נ' אבו אסעד (13.10.96)).

על כן, נקבע בפסקי דין רבים כי נסיבות אישיות או קיומו של הליך שיקומי, אינן מהוות נסיבות מיוחדות (ע"א (מרכז) 2976-06-14 היועץ המשפטי לממשלה נ' ועדת השחרורים ואח' (21.10.14) ע"א (ב"ש) 26686-12-11 היועץ המשפטי לממשלה נ' ועדת השחרורים ואח' (21.3.12)), כי ביצוע העבירה הנוספת זמן קצר לפני תום תקופת הרשיון כשלעצמה אינה מהווה נסיבה מיוחדת, אלא יש לשקללה עם יתר הנסיבות הקשורות באסיר (ע"א (נצרת) 1645/05 היועץ המשפטי לממשלה נ' ועדת השחרורים ואח' (26.12.05), ע"א (מרכז) 12557-01-16 ויצמן נ' ועדת השחרורים (8.3.16)),

וכך גם לגבי משכה הארוך של תקופת הרשיון או לגבי חומרת העבירה הנוספת (ע"א (מרכז) 35450-11-15 ישיב נ' ועדת השחרורים (8.3.16)).

נראה, אם כך, כי החלטה בדבר הפקעת חלק מתקופת הרשיון בלבד, תנתן במקרים חריגים בהם מכלול הנתונים הרלוונטיים, ובהם: משך תקופת הרשיון, התנהגותו הכללית של האסיר במהלכה, עוצמת ההפרה, חומרת העבירה הנוספת, מועד ביצוע ההפרה, נסיבותיו האישיות של האסיר ושיקולי שיקומו, מביא למסקנה כי לא יהא זה צודק

להפקיע את מלוא התקופה (ראו למשל רע"ב 6437/12 הנ"ל, עת"א (מרכז) 13732-06-12 **אוחנה נ' ועדת השחרורים ואח'** (4.12.12)).

מכאן לענייננו.

בעניינו של המשיב, אני סבורה כי לא התקיימו נסיבות מיוחדות, המצדיקות הפקעה חלקית בלבד של תקופת רשיונו, ולהיפך, נראה לי כי מכלול הנתונים מחייב הפקעה של מלוא תקופת הרשיון, וכי הוועדה התעלמה בהחלטתה ממרבית נתונים אלו. בנוסף, כפי שצינתי, נפלו בהחלטת הוועדה מספר שגגות, המצדיקות התערבות בה.

ראשית, בהחלטתה המשלימה של הוועדה נפלה טעות עובדתית, כאשר ציינה כי בסופו של דבר הורשע המשיב במסגרת התיק הנוסף בעבירה של הפרת הוראה חוקית, ונימקה את החלטתה להפקעת מחצית מתקופת הרשיון בעיקר בכך שכתב האישום בעניינו "התגמד" מעבירה של תקיפת שוטרים לעבירה זו. כאמור, לאחר תיקון כתב האישום בתיק הנוסף, הורשע המשיב בעבירה של הפרעה לשוטר בעת מילוי תפקידו, ולא כפי שציננה הוועדה.

זאת ועוד, עיון בכתב האישום המתוקן מעלה כי מדובר בעבירה שנסיבותיה חמורות, ושלא ניתן להקל בה ראש. על פי כתב האישום בו הודה המשיב, בעת סריקה משטרתית בבאר שבע בחשד לביצוע עבירות רכוש, הסתתר המשיב באישון לילה ביחד עם אחר במבנה סמוך, וכשהשוטרים ניגשו אליו והורו לו לעצור, הוא קם מהקרקע, כשהוא מחזיק מפתח צינורות ומנופף במברג, החל לברוח מהשוטרים, כשבמהלך המרדף הסתובב לעבר שוטר והניף שוב בידו האוחזת במברג, וכשהשוטרים תפסו אותו, החל להשתולל כדי למנוע את מעצרו. חומרת האירוע אף משתקפת היטב בגזר הדין בתיק הנוסף, במסגרתו הדגיש בית המשפט את קולתו של הסדר הטיעון אליו הגיעו הצדדים.

שנית, ומעבר לטעות העובדתית בנוגע לסוג העבירה בה הורשע המשיב בתיק הנוסף, התעלמה הוועדה מהעובדה שהמשיב הורשע בעבירה דומה לעבירות בגין ריצה את עונש המאסר המקורי, גם שם הורשע בעבירה של הפרעה לשוטר בעת מילוי תפקידו, בנוסף לעבירות חמורות נוספות, כאשר באותו מקרה נוהל אחריו מרדף ממושך וארוך לאחר שגנב רכב, והוא נמלט מהשוטרים תוך נסיעה פרועה ומסוכנת. אם כך, הוועדה התעלמה מכך שהרשעתו של המשיב בתיק הנוסף מוכיחה כי הוא חזר לסורו ולא השתקם. בהקשר זה יצוין, כי על פי הפסיקה, זיקתה של העבירה החדשה לעבירה הקודמת נשוא הרשיון, מהווה שיקול רלוונטי להפקעת מלוא תקופת הרשיון (רע"ב 2612/06 **סולימאני נ' שרות בתי הסוהר** (23.3.06)).

שלישית, בהחלטתה הראשונה של הוועדה צוין אורכה של תקופת הרשיון, כנימוק להפקעת מחצית הרשיון בלבד. לטעמי יש לדחות נימוק זה כלא רלוונטי, בדיוק כפי שאורכה של התקופה לא היווה נימוק שלא לאשר את שחרורו המוקדם של המשיב. לטעמי, דווקא תקופת הרשיון הארוכה מעידה על גודל ההזדמנות הממשית שניתנה למשיב, ועל הצורך המוגבר בהרתעה לבל יפר אותה.

יתרה מכך, כאמור, נקבע בפסיקה כי אורך התקופה, כשלעצמו, אינו מהווה נסיבה מיוחדת המצדיקה הפקעה חלקית של הרשיון, גם במקרים בהם תקופת הרשיון היתה ארוכה משמעותית מבענייננו. וכך למשל ברע"ב 5600/15 הנ"ל, הופקעה באופן מלא תקופת רשיון של 6 שנים, כאשר בגין העבירה הנוספת נדון העותר שם לעונש העולה על 3 שנים

(הכולל הפעלת מאסר על תנאי ארוך). ברע"ב 2612/06 הנ"ל הופקעה באופן מלא תקופת רשיון של 4 שנים, והעותר שם נדון בגין העבירה הנוספת ל-15 חודשי מאסר בפועל, ובית המשפט העליון קבע בהקשר זה:

"יש לדחות את הטענה לפיה נשיאתה של תקופת התנאי בדרך של מאסר בפועל, המצטבר לעונש שהוטל על המבקש בגין הרשעתו בעבירות שבוצעו במהלך תקופת השחרור, מהווה ענישה כפולה, או כזו המחמירה עימו יתר על המידה. שתי תקופות המאסר הוטלו על המבקש בגין שני אירועים שונים. תקופת מאסר אחת, מהווה, למעשה, חלק בלתי נפרד מהרשעתו המקורית, בעוד שהמאסר הנוכחי, הוטל עליו בגין אירוע נפרד, אותו ביצע במהלך השחרור..."

רביעית, הוועדה התעלמה מההפרה המהותית שהפר המשיב את תנאי השחרור, בכך שניתק את הקשר עם המשקם הפרטי, עוד קודם למעצרו בגין התיק הנוסף. לאור עברו המכביד של המשיב, העובדה שהמאסר ממנו שוחרר שחרור מוקדם היה מאסרו החמישי, והעובדה שהוא לא נמצא מתאים לתכנית שיקום של רש"א, הרי ששחרורו על תנאי היה חריג מלכתחילה, ונבע בעיקר מתכנית השיקום הפרטית שהוצגה לוועדה. אם כך, העובדה שבחלוף חצי שנה בלבד מיום השחרור, המשיב הפסיק להגיע לפגישות הטיפוליות, והמשקם הפרטי לא הצליח ליצור עמו קשר לצורך הגשת בקשה לוועדה, מהווה הפרה מהותית של תנאי הרשיון, המצדיקה לבדה את הפקעת מלוא התקופה.

וחמישית, הוועדה התעלמה מהפרות נוספות של החלטת השחרור על תנאי שביצע המשיב, זמן קצר לאחר שחרורו- העובדה שהחליף שני מקומות עבודה ללא אישור, ואף עבר לעבוד בעבודה שלא ניתן היה לאשרה לאסיר ברשיון (בבית ספר), העובדה שבעבירה הנוספת שביצע הוא שהה מחוץ לביתו, בעיר אחרת, בשעות מעצר הבית, והעובדה שהעבירה הנוספת בוצעה שעות ספורות לפני שהוא היה אמור להתייצב בפני הוועדה לדין מעקב.

לאור מכלול הנתונים שהובאו לעיל, המסקנה המתבקשת היא כי המשיב הפר באופן שיטתי ויסודי את תנאי שחרורו, הפרה שהתבטאה במספר חזיתות. על כן ולו תשמע דעתי, אציע לחברי לקבל את העתירה ולהורות כי החלטת הוועדה בדבר הפקעת מחצית מתקופת הרשיון של המשיב תבוטל, ותחתיה ייקבע כי תופקע מלוא תקופת הרשיון של המשיב.

גילת שלו, שופטת

השופט יואל עדן:

מוסכם עלי כי בנימוקים המפורטים בחוות דעתה של כב' השופטת ג. שלו יש כדי לתמוך בהחלטה אפשרית וסבירה של וועדת שחרורים, לפיה הפקעת תקופת השחרור על תנאי ממאסר יכול והיתה למלוא התקופה.

עמוד 6

יחד עם זאת, לטעמי, המרכז בהחלטתנו בשבתנו כערכאת ביקורת על החלטת וועדת שחרורים, הינו בשאלת סבירות ההחלטה, והאם עומדת היא במבחנים הנדרשים במסגרת הביקורת המופעלת על החלטות במסגרת המשפט המנהלי, וכפועל יוצא מכך, האם יש מקום להתערבות בה.

המקום היחיד בו קיים אי דיוק בהחלטת הוועדה הינו בהחלטה המשלימה לפיה העבירה בה הורשע המשיב, לאחר תיקון כתב האישום, הינה הפרת הוראה חוקית, במקום הפרעה לשוטר בשעת מילוי תפקידו.

מעבר לכך, בהחלטת הוועדה נימוקים אשר אינני מוצאם כטעות, אלא כשיקולים שמביאה היא במסגרת הפעלת שיקול דעתה, ואשר ראוי להביאם.

בית המשפט אינו שם את שיקול דעתו תחת שיקול דעת הוועדה, וגם כאשר אין דעתו כדעתה, התוצאה אינה בהכרח ביטול החלטתה.

הוועדה, תוך שציינה דבר התלבטותה בשאלת משך ההפקעה, וכי החלטתה באה "**לא בלי היסוס**", הורתה על הפקעת מחצית התקופה בלבד, ושני נימוקים בבסיס החלטתה - הנימוק האחד כי מדובר בתקופת מאסר משמעותית וארוכה, והוועדה סבורה כי די בה כדי להבהיר לאסיר את חומרת הפרת הוראות וועדת השחרורים, והנימוק השני, אשר בא במסגרת החלטה משלימה, הינו כי תחילה הועמד המשיב לדין בעבירות של תקיפת שוטרים, ובסופו של דבר העבירה בעטיה הורשע ומהווה את העילה להפקעת הרישיון, הינה הפרת הוראה חוקית. כאמור, העבירה הנכונה בכתב האישום המתוקן הינה הפרעה לשוטר בשעת מילוי תפקידו, ולא כפי שנכתב.

הוועדה ראתה, בנימוקה השני, את השינוי בסעיף העבירה כתומך בצמצום ההפקעה למחצית התקופה בלבד, בכך שלטעמה, כתב האישום "התגמד" לעבירה האמורה. הגם שבהנמקה השנייה לא דייקה הוועדה בסעיף העבירה, אינני מוצא כי יש בכך כדי לשלול את העומד בבסיס ההנמקה.

גם עבירת הפרעה לשוטר בשעת מילוי תפקידו, שהיא העבירה אשר בה הורשע המשיב בסופו של ההליך, הינה עבירה אשר חומרתה פחותה באופן משמעותי מעבירת תקיפת שוטר. הגם שעבירת הפרת הוראה חוקית דינה מאסר למשך שנתיים, בעוד שעבירת הפרעה לשוטר בשעת מילוי תפקידו דינה מאסר של שלוש שנים, שתיהן עבירות מסוג עוון, ואינני מוצא כי בייחוס העבירה האחרת, יש כדי להביא להתערבות בהחלטת הוועדה.

אשר להתייחסות הוועדה למשך המאסר, וכפועל יוצא מכך למשך פרק הזמן המופקע, מדובר בשיקול רלבנטי, ואין לשלול את אפשרות הוועדה להביא נתון זה בשיקוליה.

הוועדה התייחסה למשמעות הקשורה בהרתעת המשיב ובהבהרה לו את דבר חומרת הפרת הוראותיה, וציינה בנימוקיה כי בעובדה שמדובר בתקופת מאסר משמעותית וארוכה, יש כדי להבהיר זאת. בכך הפעילה הוועדה שיקול דעת ביחס

לנתון ונימוק רלבנטי ומרכזי, בדבר הצורך בהרתעת מי אשר מפר הוראותיה.

כל אחד משני נימוקי הוועדה, משך ההפקעה וחומרת העבירה, קשור בנתון שהיה עליה לשקול. אורך התקופה המופקעת הינו נתון מרכזי, וכך גם טיב וחומרת העבירה אשר בוצעה. וודאי ששילוב שני נימוקים אלו נכון כי יובא במסגרת הפעלת שיקול דעתה אם להפקיע מלוא תקופה או מחציתה.

אוסף כי הפקעת השחרור המותנה למשך 9 חודשים (שהם מחצית התקופה), מצטרפת למאסר של 7 חודשים אשר הוטל על המשיב וגם לכך יש משקל מסוים.

הביקורת השיפוטית על החלטות וועדת השחרורים מצומצמת ותחומה לתחומי התערבות בהחלטות של גופים מעין שיפוטניים, כאשר נקודת המוצא הינה כי שיקול הדעת הינו של הוועדה, וזהו שיקול דעת רחב.

סמכויות הוועדה נקבעו בחוק שחרור על תנאי ממאסר, אשר קבע את הרכבה של הוועדה, הכולל לצד גורם שיפוטי גם גורמים מקצועיים, והתערבות בהחלטתה שמורה למקרים קיצוניים בהם נפל פגם משפטי מהותי בהתאם לאחת העילות המוכרות במשפט הציבורי.

רבות נפסק ביחס לצמצום הביקורת כאמור ותחומיה. ר' רע"ב 1948/96 **היועץ המשפטי לממשלה נ' אלבה** (17.3.1996):

"ההלכה בשאלת הביקורת של בית המשפט המחוזי על החלטות של ועדת השחרורים ברורה, לפי ההלכה, בית המשפט המחוזי אינו יושב כערכאת ערעור, במובן המקובל של מושג זה, אלא כערכאת ביקורת, המפעילה ביקורת דומה לביקורת המופעלת, על ידי בית המשפט הגבוה לצדק על החלטות של רשויות מינהליות. בהתאם לכך, בית המשפט המחוזי אינו אמור לשים את שיקול הדעת שלו תחת שיקול הדעת של ועדת השחרורים. הוא אמור רק לבקר את ההחלטה של ועדת השחרורים. כדי לברר אם נפל בה פגם משפטי, ובעיקר אם היא מתבססת על שיקולים פסולים או אם היא לוקה בחוסר סבירות".

רע"ב 205/08 **עסילה נ' שירות בתי הסוהר** (24.6.2008):

"שיקול הדעת הנתון לוועדת השחרורים הוא רחב (רע"ב 4878/06 מדינת ישראל נ' עודה סמיר (טרם פורסם, 13.9.06) פסקה 8 לדברי השופט ג'ובראן; רע"ב 1443/04 ברגותי נ' היועץ המשפטי לממשלה, פ"ד נח(5) 289, 296 (2004)). בית המשפט המעביר את החלטת הוועדה במבחן הביקורת השיפוטית יטה שלא להחליף את שיקול דעתו הוא בשיקוליה של ועדת השחרורים, שלה הסמכות, המיומנות והאחריות המקצועית בנושא

הנדון, אלא אם כן השתכנע כי ההחלטה פגומה בשל אחת העילות המוכרות במשפט הציבורי (בג"ץ 89/01 הוועד הציבורי נגד עינויים בישראל נ' ועדת השחרורים, פ"ד נה(2) 838, פסקה 22 (2001)). אשר לעילת הסבירות, מיתחם שיקול הדעת של הועדה הוא רחב, ובית המשפט לא יתערב בהחלטה בעילת אי סבירות אלא אם כן מדובר בסטייה קיצונית מן המתחם הנתון."

ורע"ב 4570/02 מחאמיד נ' מדינת ישראל, פד' נו (5) 236, בעמ' 239 :

"... כלומר להבדיל מערעור, אין בית המשפט המחוזי מוסמך לפסוק בכל עניין שערכאה ראשונה היתה מוסמכת לפסוק בו; תפקידו הוא תפקיד של ביקורת שיפוטית על החלטותיה של הרשות המינהלית, ובית המשפט המחוזי לא יתערב בהחלטותיה של ועדת השחרורים גם אם הוא עצמו היה מחליט אחרת. העילה המצדיקה את התערבותו היא אך חריגה משמעותית של ועדת השחרורים ממיתחם הסבירות"

אכן, לו את שיקול דעתנו היה עלינו לשים במקום שיקול דעת הוועדה, יכול וההחלטה היתה שונה, והתלבטות הוועדה מובנת. ואולם, הוועדה התייחסה לנתונים רלבנטיים והביאה אותם בשיקוליה, ואינני מוצא חוסר סבירות בהחלטתה, גם לא בדרגה כזו המחייבת התערבותנו.

לאור כל האמור, החלטת וועדת השחרורים אינה חורגת ממתחם הסבירות, השיקולים אשר באו במסגרתה הינם שיקולים רלבנטיים, ולפיכך אין להתערב בהחלטה.

יואל עדן, שופט

הנשיא י' אלון:

במחלוקת שנפלה בין חברי למותב - אני מצרף דעתי לעמדת השופטת ג. שלו.

כחברתי השופטת ג. שלו אף אני סבור כי בנסיבותיו של המשיב דנן לא מתקיימות הנסיבות המיוחדות שיש בכוחן להצדיק את החלטת הוועדה נשוא עתירה זו.

אדרבא, אופי העבירה הנוספת שעבר המשיב זמן לא רב לאחר שחרורו על תנאי, ריבוי הפרותיו את תנאי השחרור על תנאי ומאסריו המרובים בעבר - כל אלה מוציאים את המשיב מתחום החריג שבסעיף 20 (ג) לחוק.

אני מצטרף אפוא למסקנת חברתי השופטת ג. שלו תוך הסכמה לנימוקיה.

**יוסף אלון, שופט
נשיא**

אשר על כן, הוחלט ברוב דעות לקבל את העתירה כמפורט בפסק דינה של כב' השופטת ג. שלו.

גילת שלו, שופטת

יואל עדן, שופט

**יוסף אלון, שופט
נשיא - אב"ד**

ניתנה היום, כ' אדר ב' תשע"ו, 30 מרץ 2016, בנוכחות המשיב ובאי כוח הצדדים.